

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีรายละเอียดในการวิจัย ดังนี้

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๑. คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์
จำนวน ๑๕ คน

๒. คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๕ คน

รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น ๒ กลุ่ม จำนวน ๓๐ คน ใช้ประชากรทั้งหมด
โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

๒. ศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

๓. อธิการวิทยาลัยครุภูรีรัมย์

๔. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์

๕. ผู้อำนวยการประจำศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

๖. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมบุรีรัมย์

๗. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์

๘. สาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์

9. ประธานคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

10. เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

11. นายกเทศมนตรีจังหวัดบุรีรัมย์

12. สมาชิกสภาจังหวัดบุรีรัมย์ (คนที่ 1)

13. สมาชิกสภาจังหวัดบุรีรัมย์ (คนที่ 2)

14. ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด (ฝ่ายวิชาการ)

15. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการศึกษา ศ่าสนา และศิลปวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์

ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ (ฝ่ายวิชาการ)

2. หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประณมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

3. ศึกษาธิการอำเภอเมืองบุรีรัมย์

4. ฝ่ายแผนจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์

5. ฝ่ายแผนจากวิทยาลัยเกษตรกรรมบุรีรัมย์

6. ฝ่ายแผนจากโรงเรียนสารพัดช่างจังหวัดบุรีรัมย์

7. ฝ่ายแผนจากคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

8. ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประณมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

9. ฝ่ายแผนจากวิทยาลัยครุภัณฑ์บุรีรัมย์

10. นักวิชาการศึกษาประจำสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

11. ฝ่ายแผนจากวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

12. ฝ่ายแผนจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จังหวัดบุรีรัมย์

13. ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเงินางรอง

14. ครูช่วยราชการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

15. ครูช่วยราชการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2. แนวทางวิเคราะห์เอกสาร

แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ประชากรทั้งหมดไม่มีการสุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมจังหวัด โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการวางแผน

2. ขั้นวางแผน

3. ขั้นปฏิบัติตามแผน

4. ขั้นติดตามและประเมินผล

5. การประสานงานการวางแผน

6. การประสานแผน

ในตอนท้ายของแบบสัมภาษณ์จะ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดในแต่ละขั้นตอน ทั้ง 6 ขั้น คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน ขั้นติดตามและประเมินผล ตลอดทั้งการประสานงานการวางแผนและการประสานแผน โดยแยกແยะในแต่ละประเด็นในการสัมภาษณ์ว่า มีลักษณะปัญหาเป็นอย่างไร และมีข้อเสนอแนะที่ควรแก้ไขต่อไปหรือไม่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และตารางวิเคราะห์เอกสาร ให้คำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาระบบโครงสร้างของการวางแผนจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์และแนววิเคราะห์เอกสาร
2. ในส่วนที่ต้องใช้ประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนระดับจังหวัด ได้ศึกษาข้อมูลจากการอบรมลักษณะที่ควรศึกษาอิทธิการ (นายพนอม แก้วกำเนิด) ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายบุญลือ ทองอยู่) และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการวางแผนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาอิทธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาอิทธิการจังหวัดฝ่ายวิชาการ ตลอดทั้งคณาจารย์ที่ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อหาข้อมูลมาประกอบการสร้างแบบสัมภาษณ์และแนววิเคราะห์เอกสาร
3. เขียนข้อกระทง (Item) ของแบบสัมภาษณ์และแนวการวิเคราะห์เอกสาร
4. นำเครื่องมือเสนอขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากแก้ไขแล้ว ได้เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
  - 4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ
  - 4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัจฉินิกา คุปรัตน์
  - 4.3 ดร.บุญลือ ทองอยู่
  - 4.4 ดร.ประมวล เสนาฤทธิ์
  - 4.5 ดร.ปราโมทย์ เจนการณ์

หลังจากนั้น ได้นำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปประกอบการปรับปรุงเครื่องมือ โดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 2 ลักษณะดังนี้คือ

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ประชากรทั่วไป เองทั้งหมด โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นแรกให้นำแบบสัมภาษณ์พร้อมคำชี้แจงไปพบ สร้างความเข้าใจและความคุ้นเคยแล้วส่งแบบสัมภาษณ์นั้นให้ผู้รับการสัมภาษณ์ได้ศึกษาช่วงระยะเวลาหนึ่งประมาณ 1 สัปดาห์ ขั้นตอนที่สอง เมื่อครบกำหนดนัดหมายผู้วิจัยจึงดำเนินการสัมภาษณ์ประชากรทั่วไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนา การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ และดำเนินการวิเคราะห์ตามตารางที่กำหนดไว้ทั่วไป เอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และรวบรวมเอกสารเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ตารางประกอบความเรียง